

könyvet helyeztek az oltárra. Én a fekete töltőtollamat tettem hozzájuk, újságírói munkám jelképét, hogy áldásos legyen a munkám. És röviddel azelőtt, hogy a páter e tárgyak fölé tartotta volna a karját, felemelkedett székéről a síró hölgy, lehúzta ujjáról a jegygyűrűjét, amely 35 éve egyházi áldás nélkül köti össze a férjével, és az oltárra helyezte.

A szeminárium lezárásául valamennyien még egyszer körben állunk, a háttérben egy ír áldás

megzenésítése szól, s ennek ritmusára egyszerű lépésekkel együtt táncolunk. Mellettem *Constanze* áll. Dúdoljuk a dalt, lépéseket tetszünk középre, és vissza. Mihelyt megkezdődik a refrén, *Constanze* a fejem fölé emeli a kezét: „És amíg viszontlátjuk egymást, Isten tartsa fölötted oltalmazó karját!” A következő versszak alatt aztán én vagyok az áldásadó.

JÖLLEHET ezen a hétvégén összebarátkoztam *Constanzéval*, az

étkezés után már nem búcsúzom el külön tőle. Kezeink üzenetéhez nincs mit hozzátenni. *Stefannak*, a menedzsernek rövid „Viszlát”-ot mondok az ajtóban. Nincs ölelés, nincsenek nagy búcsúszavak. Hiszen az az áldás, amellyel megjelöltük egymás homlokát, velünk tart.

Eva-Maria Lerch

Forrás: Publik-Forum Extra, 2017. július

Részesedni az erőáramlásból

Gondolatok *Mindenszentek* ünnepéről

Majdnem elfelejtett ünnep – de még megüljük *Mindenszentek* ünnepét. A népi tudatban ünnepnap, a temetők felkeresésének napja, tehát az elhunytak emléknapja. A fiatalabb nemzedék számára egyre inkább a Halloween helyettesíti a maga kivájt tóklámpásaival és hátborzongató figuráival. Holott a „*Mindenszentek*” a 21. század embere számára is megközelíthető lehet, ha világossá válik, hogy ennek az ünnepnek a titkában közlések rejlenek az emberről és az embernek a világhoz fűződő viszonyáról. Kétséges, hogy segítségül lehet-e hívni a szenteket abban a hitben, hogy majd mágikusan beavatkoznak az életünkbe. *Mindenszenteket* inkább úgy lehetne felfogni mint minden ember időn és téren túli összetartozásának ünnepét.

Egyediségük és kulturális sokféleségük ellenére az emberek világszerte sorsszerű összeköttetésben állnak. A Föld felmelegedése, az energiaforrások ügye, a vízhiány, a népességrobbanás – mindez olyan kérdéseket vet föl, amelyeket az egyén nem képes megoldani. Az emberiség életben maradása csak közösen érhető el.

Azt, hogy az emberek egymás közti összetartozása az elhunytakat is magában foglalja, a legújabb időkben mindenekelőtt az a felismerés közvetíti, hogy a traumatikus tapasztalatoknak olyan következményeik vannak, amelyek átadódnak a következő és az azutáni nemzedéknek is. Az előző évszázad háborús nemzedéke számára ez időközben jól dokumentáltá vált. Néhány agykutató és neurobiológus egyenesen azt feltételezi, hogy ebben a továbbadási folyamatban nem csupán két vagy három nemzedékről van szó, hanem lényegesen hosszabb időközről, ezért „kulturális átöröklésről” beszélnek. Most tudományos öltözetben jutnak érvényre olyan belátások, amelyeket az ősök tiszteletének vagy a halottkultusznak a hagyományai ősidők óta képviselnek: az intenzív tudás az élők és a holtak sorsszerű együtteséről. A keresztény hit, amely szerint az élők és a holtak Isten előtt egységet alkotnak, egyik változata ennek az egész emberiségre jellemző tudásnak.

Vajon nem lehetséges-e, hogy az „összes szentek” segítségül hívásának szokásában egy olyan

erőforrás ismerete rejtőzik, amelyből meríthetünk? Hogy ez miképpen lenne lehetséges, megmutatja a mai pszichoterápiára vetett pillantás: A szenvedő emberek kísérésében elsősorban nem arról van szó, hogy hiányosságokat tárjanak föl, hanem olyan (erő)források iránt érdeklődnek, amelyek az ember rendelkezésére állnak. Egy ideje kiterjedt kutatás foglalkozik a rugalmas ellenállás („reziliencia”) képességével, mindenekelőtt azokat az erőforrásokat keresve, amelyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy megbirkózzanak súlyos tapasztalataikkal anélkül, hogy tartósan megbetegednének vagy kétségbeesnének. Mindenekelőtt a szenvedő ember életrajzában keresnek erőforrásokat, de a nemzedékeket átfogó kutatásra való tekintettel meg lehet kérdezni, vajon eközben az egyének életrajzára kelle-e korlátozódnunk. Ha a traumatikus tapasztalatok hatása nemzedékeken át továbbadódik, akkor miért ne lenne ez ugyanígy érvényes a sikeres életmegoldások lehetőségeire?

Aki számára ez kézenfekvőnek tűnik, annak a szentek segítségül hívása a szentek „(erő)forrásai” aktivizálásának egyik formája lehet. A „segítségül hívás” ekkor a szentek „erőtartalékainak” megjelenítését jelenti a személyes erőforrások kibővítése érdekében. Itt is vannak a pszichoterápiával párhuzamos elemek: A képzelőerővel végzett munka („imagináció”) olyan hasznos folyamatokat vezethet be, amelyek támogatják a klienst problémái megoldásában.

Megéri elgondolkodni arról, hogy az emberek szolidáris összetartozásának áramában tényleg csak a saját erőinkre vagyunk-e ráutalva. A keresztények hiszik, hogy ezt az erőáramlást az évszázadokon keresztül táplálja az emberben meglévő isteni Lélek jelenléte és hatékonysága, különösen akkor, ha az ember megnyílik azon erőáram számára, amelyet a feltámadott Jézus hagyományozott ránk.

Helmut Jaschke

Forrás: Publik-Forum, 2017/20